

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Grundlärarprogrammet årskurs 4-6 240hp

EXAMENSARBETE

En litteraturstudie om läsförståelse och vilka faktorer som påverkar den hos elever i grundskolan.

Hanan Abou-Shakra och Tess Lind

Examensarbete 1, 15hp

2017-03-21

Titel	En litteraturstudie om läsförståelse och vilka faktorer som påverkar den hos elever i grundskolan.
Författare	Hanan Abou-Shakra, Tess Lind
Akademi	Akademien för lärande, humaniora och samhälle
Sammanfattning	<p>Syftet med denna litteraturstudie var att ta reda på vad som påverkar elevers läsförståelse i grundskolan. Utifrån syftet kunde en frågeställning formuleras: <i>“Vad säger forskningen om vilka faktorer som kan påverka elevernas läsförståelse i grundskolan?”</i> Litteraturstudien bygger på systematiska sökningar som har gjorts i databaserna SwePub och ERIC. Resultatet visar att de faktorer som påverkar läsförståelsen hos elever i grundskolan är <i>Faktorer från elevernas hemförhållande och bakgrund, Faktorer i undervisningen och Hur olika texttyper kan påverka läsförståelsen</i>. Resultaten i litteraturstudien visar även att elever behöver stöd i sin undervisning med hjälp av olika metoder samt att föräldrarna har en betydelse för elevers lärande i skolan. Fortsatt forskning inom området läsförståelse är att mer ingående se på hur föräldrars utländska härkomst påverkar lärandet hos eleverna. Att konkretisera vilka strategier som lärare kan använda sig av för att utveckla elevernas läsförståelse i undervisningen i ämnet svenska kan också vara ett nytt forskningsområde.</p>
Nyckelord	Faktorer, Läsförståelse, Påverkan, Undervisning
Handledare	Ingrid Gyllenlager, Ulf Petäjä

Förord

Under den verksamhetsförlagda utbildningen har vi varit med om situationer där lärare uppmuntrat sina elever till läsning. Hur detta sker är olika från skola till skola. En tävling gick ut på att eleverna skulle läsa så mycket de kunde, och den elev som i slutändan läst mest vann en valfri bok. Vad som gjorde oss konfunderade är vad denna uppmuntringen kan ha lett till. Att uppmuntra elever till att läsa är en del av läraruppdraget, men när det endast leder till att mycket text går igenom, går eleverna miste om vad texterna faktiskt betyder. Att genomföra denna litteraturstudie har hjälpt oss att förbereda oss för vårt framtida yrke, där läsning ingår i skolans alla ämnen och varje årskurs.

Denna litteraturstudie har under arbetets gång prövat vårt tålamod och samarbetsförmåga många gånger. Vi vill tacka varandra för stöttande, samarbete och ett färdigt arbete med vår vänskap i behåll. Vi vill även rikta ett enormt tack till våra studiekamrater för ett ständigt bollande med idéer och tips under skrivandet. Våra nära och kära ska ha en stor eloge för all förståelse och stöttande när vi har mött motgångar och humöret har svängt.

Hälsningar,

Hanan & Tess

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	4
2. PROBLEMOMRÅDE	5
2.1. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	5
3. BAKGRUND	6
3.1. HISTORISK TILLBAKABLICK OCH TIDIGARE FORSKNING KRING LÄSFÖRSTÅELSE.....	6
3.2. LÄSFÖRSTÅELSE I LÄROPLANERNA GENOM ÅREN	8
4. METOD.....	9
4.1. DATAINSAMLING	9
4.2. GRANSKNING	13
4.3. DATABEARBETNING	14
5. RESULTAT	14
5.1. FAKTORER FRÅN ELEVERNAS HEMFÖRHÅLLANDE OCH BAKGRUND	15
5.2. FAKTORER I UNDERVISNINGEN.....	17
5.3. HUR OLIKA TEXTTYPER KAN PÅVERKA LÄSFÖRSTÅELEN	19
6. DISKUSSION.....	21
6.1. METODDISKUSSION KRING DATAINSAMLING	21
6.1.1. METODDISKUSSION KRING GRANSKNING AV KÄLLORNA.....	22
6.1.2. METODDISKUSSION KRING DATABEARBETNING.....	23
6.2. RESULTATDISKUSSION	24
7. SLUTSATS OCH IMPLIKATION.....	27
REFERENSLISTA	29

1. Inledning

Riechenberg (2008, s.7) skriver att en av skolans viktigaste uppgifter är att se till att alla elever lär sig läsa, förstå och använda texter. Om en elev har en god läsförmåga redan i tidig ålder kan detta vara avgörande för deras skolgång. Genom läsning skaffar sig eleverna kunskaper och färdigheter inom alla ämnen. En god läsförmåga ökar också chansen till att ta del av litteraturens spännande värld som ger möjlighet till avkoppling och personlig utveckling (Rosén & Gustafsson, 2006, s.30).

Runtom världen idag genomförs det fler och fler undersökningar för att försöka mäta elevers kunskaper i jämförelse med andra länder. En av dessa undersökningar är PISA (Programme for International Student Assessment). PISA drivs på uppdrag av OECD, och skolverket ansvarar för Sveriges deltagande och genomförs vart tredje år. PISA 2012 (Skolverket 2013) visar en minskning i resultaten för läsförståelse. Sedan PISA startade 2000 så har Sveriges resultat varit en nedåtgående trend. PISA 2015 (Skolverket 2016) visade däremot på en vändning av denna nedåtgående trend. Resultaten från PISA 2015 (Skolverket 2016) är tillbaka på samma nivå som resultaten i PISA 2009 (Skolverket 2010). Trots att trenden nu har vänt måste den svenska skolan fortsätta att arbeta med läsförståelse i svenska, men även de övriga ämnena.

I läroplanen för *grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, LGR11* (Skolverket 2016, s.10) står det att varje elev ska ha möjlighet till att utvecklas och uppleva den glädje som uppkommer när eleven lyckas och gör framsteg. Undervisningen i skolan ska även leda kunskapsutveckling och främja lusten att lära (ibid., s.7). Detta sker genom att skolverksamheten ständigt granskas och utvecklas för att kunna följa samhällsutvecklingen (ibid, s.11). I artikeln *“Teach Reading? But I’m not a Reading Teacher!”* av Hurst & Pearman (2013, s.225) har de intervjuat en lärargrupp där flertalet lärare menar att det inte är lärarens ansvar att lära eleverna att läsa när de har kommit upp i mellanstadiet. Författarna påpekar dock vikten av att lärare bör erbjuda eleverna en stor variation av olika läsningsaktiviteter och att texttypen bör vara anpassad efter elevernas intresse (ibid, s.228). Westlund (2009, s.49) menar att förmågan att läsa inte är detsamma som läsförståelsen, då majoriteten av elever i mellanstadiet kan läsa en text flytande utan att förstå dess innebörd.

Det centrala begreppet som används i denna litteraturstudie är *läsförståelse*. När *läsförståelse* används syftar det till en djupare förståelse av texter, exempelvis att kunna läsa mellan raderna etc. Andra begrepp som används frekvent men som inte definieras som centrala begrepp är läsning och läsförmåga. Läsning och läsförmåga används i sammanhang som kopplas till läsförståelse. Med läsning menas läsning av alla olika slags texter, t.ex. olika genrer och digitala/icke digitala texter. Begreppet läsförmåga är ett vidare begrepp än läsförståelse, men nämns ibland som en synonym till läsförståelse.

2. Problemområde

Det visar sig att en god läsförståelse är avgörande för att eleverna ska klara sig i skolan och i samhället. Barn kan ofta läsa en text flytande men att ha förståelse för textens innebörd verkar inte vara lika frekvent. Det är problematiskt att lärare, även om det är ett fåtal, ibland har inställningen att det är inte deras ansvar att lära eleverna att läsa när de har kommit upp i ett visst stadie eller ålder.

Både litteratur och forskning visar att läsförståelsen har försämrats de senaste åren. Med grund i att det visar sig att läsförståelsen har försämrats, samhället ständigt utvecklas och att skolan måste utvecklas i takt med samhället kommer denna litteraturstudie att genomföras.

2.1. Syfte och frågeställning

Syftet med denna litteraturstudie var att undersöka vad forskning visar kan påverka elevers läsförståelse, och om konsekvenserna var positiva eller negativa. Specificerat i en frågeställning: Vad säger forskningen om vilka faktorer som kan påverka elevernas läsförståelse i grundskolan?

3. Bakgrund

I detta kapitel kommer vi börja med att skriva en historisk tillbakablick kring ämnet läsförståelse, samtidigt beskrivs även vad den tidigare forskningen har kommit fram till. Vidare kommer det en presentation om hur läroplanerna har nämnt läsförståelse genom åren, sedan *Läroplanen för grundskolan 62* fram till den aktuella *LGR 11* (Skolverket, 2016). För att förstå framtiden och vart utvecklingen är på väg inom området och begreppet läsförståelse bör man även se det ur ett historiskt perspektiv. Detta för att få större förståelse av hur begreppet har utvecklats och definierats.

3.1. Historisk tillbakablick och tidigare forskning kring läsförståelse

Westlund (2009, s.70) skriver att läsförståelsen har utvecklats över tid och att det under 1800-talet enbart räckte med att man kunde läsa en text för att betraktas som läskunnig. Idag har begreppets innebörd utvecklats till att man även ska förstå texters innehåll och kunna läsa det som står mellan raderna. När man sedan har tolkar texten och återberättar kallas det att man gör inferenser (ibid, s.41). Vidare skriver Rosén & Gustafsson (2006, s.31-32) att läsförmågan idag är mer förknippad med läsförståelse än vad den tidigare har gjort och att den ses som avgörande för möjligheterna att kunna söka och tillägna sig information, kunskaper och färdigheter både i och utanför skolan.

Läsförmågan har under flera hundra år varit av en central betydelse i samhället, men definitionen av att kunna läsa har förändrats genom åren (ibid.). Det var först under 1970-talet som forskare började studera om hur medvetna läsare var om sina egna förståelseprocesser (Westlund, 2009, s.70). Under 1990-talet förändrades synen på läsförståelse och ansågs inte längre vara passiv utan snarare som en aktiv process där läsförståelsen också innefattar problemlösning, värdering och kritiskt tänkande (ibid, s.72). Vidare menar Reichenberg (2008, s.58) att anledning till att eleverna läser passivt är för att de inte förstår vad de läser eller hur man ska läsa aktivt. Aktiva läsare använder strategier i sin läsning då de är medvetna om att olika genrer och textstrukturer kräver olika strategier (ibid, s.60).

Varga (2013, s.2) skriver också om hur läsförståelsen utvecklas genom att olika metoder tillämpas beroende på vilken texttyp som är tillgänglig för läsaren. Även Reichenberg & Emanuelsson (2014, s.2) skriver att användandet av strukturerade metoder i elevens undervisning är viktigt då det utvecklar elevernas läsförståelse. Westlund (2009, s.41) skriver att en god läsförståelse innebär att man ska kunna läsa som avkoppling, ha kunskap om hur man kritiskt granskar och dessutom hur man hämtar information från olika texttyper. Dessutom menar Rosén & Gustafsson (2006, s.35) att läsförståelse inte är en observerbar händelse eller att den är mätbar då läsarens förståelse är osynlig för andra. Detta eftersom att läsning huvudsakligen sker i form av en tyst aktivitet.

Liberg, Wiksten Folkryd & Af Geijerstam (2012, s.477) skriver att i takt med samhällets utveckling har även tekniken utvecklats. Detta innebär att skolan har utvecklats och nya metoder för att träna på läsförståelse har införts i undervisningen. En viktig aspekt är den digitala verktygens framväxt i samhället och i skolorna. Schmidt & Gustavsson (2011, s.37) skriver också att genom att de digitala verktygen i samhället har utvecklats medföljer detta andra krav på hur och vilka strategier som ska användas för att kunna avkoda, förstå och kritiskt analysera dessa olika texter från en ny plattform. Fortsättningsvis förklarar Schmidt & Gustavsson (2011, s.37-38) att tillgängligheten till fler texter ökar med de multimodala textvärldar som dagens barn använder sig av. Löthagen & Staaf (2009, s.122-123) skriver att texterna som eleverna läser ska göras mer tillgängliga, då elever behöver fler texter att läsa. Detta för kunna utveckla förståelse för vad det är som står mellan raderna, vilket inte alltid är lätt, då många har svårt för att tolka ord och meningars betydelse. Läsförståelsen kan dock öka när valfriheten är större.

Reichenberg (2011, s.19) menar att det finns en stor kvantitet av multimodala textresurser som ändrar elevernas villkor till att kritiskt granska en text. Fortsättningsvis menar Reichenberg (ibid.) även att den digitala tekniken har varit en del av skolan enbart de senaste åren och att forskning kring detta inte har hunnit forskas kring. Säljö (2010, s.186) skriver också om att den digitala teknikens utveckling har haft en betydelse för samhällsutvecklingen. Utvecklingen av den digitala tekniken innebär att informationen kan spridas och användas i fler sammanhang utan någon personlig kommunikation, ansikte mot

ansikte. Exempelvis kan många möten nu istället ske genom kommunikation via datorn etc. Samtidigt som teknikens framväxt har lyft många fördelar med dess användning kan det även vara en nackdel som kan det även medföra negativa konsekvenser för läsförståelsen. Användandet för att läraren ska svara för att eleverna prövar olika arbetssätt och arbetsformer framgår i *LGR 11* (Skolverket, 2016, s.15), där läraren har ett stort ansvar gentemot att främja möjligheterna till elevernas läsförståelse.

3.2. Läsförståelse i läroplanerna genom åren

Den nya moderna skolan blev till när *LGR 62* infördes 1962. Att erbjuda eleverna deltagande i olika läsningsaktiviteter för att öka läsförståelse har varit en väsentlig del i den nya moderna skolan. Redan 1969 infördes en ny läroplan, Skolöverstyrelsen (1969, del 1, s.63) skriver i *Läroplanen för grundskolan 1969, LGR 69*, ut begreppet läsförståelse endast en gång då det står:

Vid en del färdighetsträning är det lämpligt, att eleverna arbetar med nivågrupperade uppgifter på två eller flera färdighetsnivåer. Eleverna övar samma färdighet, t ex **läsförståelse** eller studieteknik, men på olika skicklighetsnivåer.

Definitionen av läsförståelse har ändrats genom åren och i takt med att nya läroplaner har införts har begreppet läsförståelse också benämnts fler gånger. Läsförståelse benämns inte explicit i *Läroplanen för grundskolan 1980, LGR 80*, (Utbildningsdepartementet, 1980, s.56) utan där används istället begreppet läsfärdighet. I *Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet 1994, LPO 94*, (Utbildningsdepartementet, 1994) nämns inte begreppet läsförståelse i någon större utsträckning. I *LGR 11* (Skolverket, 2016) används läsförståelse inte enbart under ämnet svenska utan benämns genomgående även i de ämnen som till exempel minoritetsspråk, moderna språk, modersmål och svenska som andraspråk. Löthagen & Staaf (2009, s.7) skriver att språket spelar en stor roll i samhället, då det fungerar som ett verktyg för kommunikation. I kursplanerna i svenska, svenska som andraspråk och minoritetsspråken framhävs vikten med språket i skolan och de andra ämnena, då ett av skolans viktigaste uppdrag som det har nämnts förut är att skapa goda förutsättningar för att eleverna ska utvecklas (*LGR 11*, Skolverket 2016, s.7) .

I *LGR 11* (Skolverket 2016, s.14) står det att läraren ska ta hänsyn till den enskilda eleven och vad hans behov, förutsättningar och erfarenheter är, samt att läraren ska främja elevernas vilja och lust till att lära. Med detta menas att alla elever ska få samma möjlighet till att utveckla ett lärande, där läsförståelse ses som en del av lärandet. Utbildningsdepartementet (1980, s.53-58) hävdar detta i *LGR 80* då det nämns under avsnittet elever med särskilda behov, där endast de elever med särskilda behov får en individanpassad undervisning. Det som kan urskiljas från tidigare läroplaner fram tills nu är att begreppet läsförståelse har utvecklats och används idag i större bemärkelse än vad det tidigare har gjorts.

4. Metod

I detta avsnitt beskrivs de metoder som använts vid tillvägagångssättet i denna litteraturstudie. Eriksson Barajas, Forsberg & Wengström (2013, s.26) skriver att en litteraturstudie kräver ett godtyckligt underlag av material. Först presenteras datainsamlingen som har hittats genom systematiska sökningar på olika databaser och vilka olika sökord som har använts vid sökningen (se bilaga A). Därefter kommer urvalet att granskas utifrån en artikelöversikt som har följts (se bilaga B). Vidare presenteras tillvägagångssätten som har använts vid databearbetningen, vilket anses vara väsentligt för litteraturstudiens syfte och frågeställning.

4.1. Datainsamling

Innan den systematiska litteratursökningen påbörjades gjordes allmänna sökningar i biblioteksdatabasen SUMMON vid Högskolan i Halmstad samt på Google Scholar för att få en överblick av hur forskningsläget låg till. Vårt dåvarande intresse låg i områden om läsförståelse och elevernas attityd till läsning, och vi använde därför sökorden "läsförståelse", "attityd" och "läsning". Dessa sökorden kom vi till underfund med när vi under en kort och begränsad tid skulle skriva ner i några få ord vad vi ville ha ut av litteraturstudien. När sökorden användes i de första allmänna sökningar resulterade detta i tusentals träffar, men som till stor del bestod av populärvetenskapliga tidskrifter/artiklar och examensarbeten som var relevanta och intressanta kopplat till vårt dåvarande syfte och frågeställningar. Efter ett par allmänna sökningar på SUMMON och Google Scholar började

vi att arbeta utifrån PICOC-metoden. För att kunna göra en vetenskaplig studie krävs det en fördjupning i det aktuella forskningsläget för problemområdet, men att man även gör en kritisk granskning av forskningsresultaten. När man arbetar utifrån PICOC-metoden så bryter man ned problemområdet och frågeställning i olika delar. PICOC är en förkortning bestående av 5 olika begrepp; Population (Vem), Intervention (Vad), Control (Kontrollgrupp; om det är lämpligt), Outcome (Utfall/Resultat: Vad ska uppnås, förbättras, påverkas?), Context (Sammanhang) (Eriksson Barajas et al. 2013, s.70-71). Vi har använt oss av population: elever i grundskolan, intervention: faktorer som påverkar läsförståelse och outcome: en fördjupad läsförståelse.

De första systematiska sökningarna som genomfördes var på databasen SwePub, som är en databas för vetenskaplig publicering vid svenska lärosäten. Databasen innehåller både nationella och internationella artiklar. Vi ville se vilken forskning som fanns med en svensk kontext, och valde därför att använda svenska sökord, vilket var "faktorer*" och "läs*" samt "läs*" och "attityd*". När det används en asterisk (*) på början eller slutet av ett ord, täcker man in de ord som börjar eller slutar på sökordet. Att använda en asterisk är att trunkera (Eriksson Barajas et al. 2013, s.81). Sökorden valdes utifrån vårt dåvarande syfte och frågeställning. Den första avgränsningen vi gjorde för artiklarna var "referee-granskat", vilket innebär att artiklarnas innehåll är vetenskapligt granskat och bevisat. Alla artiklar hämtade från SwePub är "referee-granskade". Eriksson Barajas et al. (2013, s.61) menar att artikeln blir mer tillförlitlig för användning ifall den blir kritiskt granskad innan den primärpubliceras.

Utifrån den första sökningen på "läs*" och "attityd*" med inklusionskriteriet "referee-granskat" fick vi totalt 7 stycken sökträffar. Fyra av artiklarna gick till urval 1. Artiklarna i urval 1 är valda utifrån abstrakten. Eftersom SwePub inte har möjlighet till större avgränsningar, t.ex. sökmetoden Booleska modellen, gjordes inga ytterligare avgränsningar. Booleska sökningsmodellen innebär att man använder [AND], [OR] och [NOT]. [AND] betyder att sökorden som står på varsin sida av sökordet, ska båda finnas med. [OR] innebär att antingen "sökord 1" eller "sökord 2", eller att båda ska finnas med. [NOT] innebär att "sökord 1" ska finnas med men inte "sökord 2". Därefter gjordes en sökning med de engelska begreppen "literacy*", "attitude*" och "school" som fick 16 sökträffar, varav fem gick till urval 1. Ytterligare en sökning med engelska begrepp gjordes, med sökorden

"Factor*", "Literacy*" och "Students*". Det blev 24 stycken sökträffar, där två gick till urval 1.

För att utöka våra söknings möjligheter använde vi även oss av databasen ERIC - the Educational Resources Information Center, som riktar sig till vetenskapliga publikationer inom pedagogik och utbildning. På denna databas fick vi med både nationella och internationella sökträffar. I ERIC finns det en möjlighet att även använda sig av avgränsningen "Subjects:", där de sökorden som används ska handla om och ingå i det valda ämnet(/subject). I ERIC finns det även möjlighet att använda sig av den booleska sökmodellen. Vi använde först sökorden "Reading*" [AND] "Factor*", med avgränsningen Subjects: – "Middle School", "Middle School students". Vi använde oss även av inklusionskriteriet "peer-reviewed". Utifrån ovannämnda avgränsningar fick sökningen totalt 16 träffar därav två gick till urval 1. "Peer-Reviewed" valdes eftersom artiklarna som ska vara en del av litteraturstudien ska vara vetenskapligt granskade innan de får publiceras. Vi valde även "full text available" då vi ville ha full möjlig tillgång till artiklarna som eventuellt skulle ingå i litteraturstudien, men vi valde även det pga. att artiklarna som vi ville använda oss av skulle vara lättillgängliga och finnas på databasen med säkerhet att ingen obehörig har ändrat i texten efter granskningen peer-reviewed. Tillgängligheten att redigera andras material på internet är stort, och vi ansåg att det var en säkerhetsåtgärd för litteraturstudien och vår skull att källorna var tillgängliga på en databas som endast publicerar artiklar av denna typ.

Det uppmärksammades att vid val av "full text available" begränsades sökträffarna i ERIC. Vi valde ändå att ha med inklusionskriteriet "full text available" vilket gav relevanta sökträffar i sökningen i relation till vårt nuvarande syfte och frågeställning. Nästa systematiska sökning i databasen ERIC var Reading* [AND] Attitude* med inklusionskriteriet "Peer reviewed only" och "Full text available", samt avgränsningen Subjects: Middle School, Students attitude och Since 2007. Anledningen till att vi i den andra sökningen valde "since 2007" var för att vi ville se artiklarna som endast berörde de senaste 10 åren då vi ansåg att vi hade fått en stor kvantitet av sökträffar från tidigare år och ville att sökträffarna skulle spegla det mer aktuella forskningsläget. Sökningen resulterade i 31 stycken träffar.

Därefter gjorde vi en ny sökning i ERIC med sökorden Literacy* [AND] Attitude*, "peer reviewed only" och "Full text available", samt Subjects: Students attitude och Middle School. Detta resulterade i 45 stycken träffar. Vi fortsatte därefter att genomföra våra systematiska sökningar i ERIC. Vid nästa sökning användes sökorden "Literacy*" [AND] "Factor*", "Peer reviewed only" och "Full text available", samt Subjects: Elementary middle School, vilket gav 25 stycken träffar. Där två av sökorden gick till urval 1. Ett ytterligare sökord som användes var "literacy". Begreppet literacy behandlar både läs- och skrivkunighet, vilket är kopplat till läsförståelse och därför valdes detta som ett sökord vid insamlandet av våra artiklar i litteraturstudien.

Ovannämnda sökningar tillhörde vårt första syfte och frågeställning. Vid denna tidpunkt omformulerades det ett nytt syfte och frågeställning och det behövdes därför göras nya sökningar. Relevanta sökord i relation till det nya syftet och frågeställningen framställdes och sökningar som innehöll sökorden "attitude" eller "attityd" uteslöts. Fyra stycken artiklar utifrån de första sökningarna kopplat till det första syftet och frågeställningen kunde användas till det nuvarande syfte och frågeställning. När nya sökningar skulle genomföras återvände vi till databaserna SwePub och ERIC för att samla in det material som saknades för att kunna göra en litteraturstudie. Vi fortsatte att använda de engelska begreppen då både nationella och internationella studier oftast skrivs på engelska. De artiklarna som i första tidens/delens litteraturstudie gick till urval 2 och innehöll sökorden "attitude" eller "attityd" blev nu ett bortfall.

I SwePub användes sökorden "Factors", "reading" och "literacy" med kriteriet "referee-granskat" och detta gav 16 träffar, varav 3 gick till urval 1. Nästa sökning i SwePub användes sökorden "Factors" och "reading comprehension", som gav totalt 25 träffar och 4 artiklar gick till urval 1. Därefter genomfördes ytterligare en sökning med sökorden "Factors", "literacy" och "students". Denna sökning gav 17 träffar, där 2 artiklar valdes till urval 1. När vi sökte i ERIC använde vi återigen oss av den booleska sökningsmodellen. Sökorden var "Literacy" [OR] Reading Comprehension [AND] Factor, vilket gav 76 träffar. Det valdes 16 stycken artiklar till urval 1. En ytterligare sökning gjordes i databasen ERIC då sökorden "reading*", "factor*", och "elementary*" användes. En avgränsning som användes var att artiklarna fick vara publicerad tidigast Jan 2011. Denna avgränsning användes eftersom att

den nya läroplanen i Sverige kom ut det året. Vi ville därför se på ifall detta hade en påverkan till vårt syfte och frågeställning i resultatet. Denna sökning gav 11 sökträffar varav 3 stycken artiklar valdes till urval 1. Ytterligare en sökning gjordes i SwePub där vi använde enbart sökordet "läsförståelse", med inklusionskriteriet "referee-granskat" och detta gav totalt 12 träffar, varav två artiklar gick till urval 1. Se bilaga A för den aktuella sökordstabellen. (Tidigare sökningar som inkluderade begreppet attityd finns inte med.)

4.2. Granskning

Sökningarna i SwePub och ERIC har resulterat i att vi har gjort två stycken urval. Urval 1 syftar till de urval som gjorts utifrån att vi ansåg att sammanfattningarna överensstämde med vårt syfte och frågeställning. De artiklar som ingick i urval 1 lästes noga igenom och det gjordes sedan en kvalitetsgranskning för att se ifall artiklarna var tillförlitliga och svarade på litteraturstudiens syfte och frågeställning. Eriksson Barajas et al. (2013, s.114-118) skriver om vikten av att göra en kvalitetsgranskning. Urval 2 presenterar de artiklar som valts att ha med i resultatet, och baseras på kvalitetsgranskningen från Eriksson Barajas et al. (ibid). Punkterna från kvalitetsgranskningen (ibid.) som har utgått ifrån är syftet med studien, utfall/resultat och giltigheten i resultat/utfall.

Eriksson Barajas et al. (2013, s. 179-192) har sammanställt checklistor för både den kvantitativa och kvalitativa ansatser. Detta görs för att kontrollera reliabiliteten och validiteten i artiklarna. Artiklarna som har granskades var av kvalitativ och kvantitativ ansats. Eriksson Barajas et al. (2013, s.70) skriver om hur man bör ta i akt hur de forskningsetiska principerna framställs i en vetenskaplig artikel. När val av inklusionskriterierna "referee-granskat" i SwePub och "peer-reviewed" i ERIC vet man med säkerhet att de forskningsetiska principerna ha följts. I endast några fåtal artiklar framgår det explicit hur de etiska principerna följts, vi valde dock att ta med dessa ändå på grund av inklusionskriterierna "referee-granskat" och "peer-reviewed".

4.3. Databearbetning

Efter granskningarna skrevs 14 artiklar in i en artikelöversikt (se Bilaga B). De artiklar som var skrivna på engelska översattes till svenska i artikelöversikten. Detta gjordes för att innehållet skulle vara lätt att följa och för att litteraturstudien är skriven på svenska. Eriksson Barajas et al (2013, s. 164) beskriver en innehållsanalys, som är ett analysverktyg som kan användas i en litteraturstudie. Innehållsanalysen består av fem steg. Artiklarna i litteraturstudien har analyserats utifrån detta analysverktyg. Efter att artiklarna skrevs in i artikelöversikten läste vi igenom de flera gånger för att ytterligare bekanta oss med materialet. Utifrån artiklarna bestämdes olika koder, som kortfattat beskrev vad de handlade om. De koder var exempelvis att eleverna läser sällan på fritiden, läser i undervisningen och att de läser olika texttyper. Koderna kunde därefter sättas i relation till frågeställningen, vilka faktorer som påverkar läsförståelsen. Vidare sammanfattades koderna till tre teman som sedan blev till tre kategorier som visade på ett mönster, där likheter och skillnader diskuterades. Kategorierna som valts är följande: Faktorer från elevernas hemförhållande och bakgrund, Faktorer i undervisningen och hur olika texttyper kan påverka läsförståelsen. Artiklarna som nämns i respektive kategori har ett gemensamt tema, vilket är de olika faktorer som påverkar elevernas läsförståelse. Artiklarnas resultat analyserades även utifrån var studien var genomförd och urvalet av populationen.

5. Resultat

I följande kapitel kommer resultatet av de 14 artiklar som valts att presenteras. Resultaten kommer att sättas i relation mot varandra och belysa de likheter och skillnader som finns. Artiklarnas resultat har delats in i tre kategorier som ger svar på frågeställningen. Den första kategorin är "Faktorer från elevernas hemförhållande och bakgrund". Den andra kategorin är "Faktorer i undervisningen" och den tredje och sista kategorin som presenteras är "Hur olika texttyper kan påverka läsförståelsen". Dessa tre kategorier kommer ge en inblick i hur artiklarna besvarar vårt syfte och frågeställning. Utifrån våra kategorier gjordes det därefter en kategoriöversikt för att förtydliga vilka artiklar som berörde respektive kategori (Se bilaga C för kategoriöversikt). Hädanefter benämns artiklarna som källor.

5.1. Faktorer från elevernas hemförhållande och bakgrund

Denna kategorin kommer att presentera olika faktorer såsom hemförhållanden, föräldrarna och den socioekonomiska bakgrunden som kan vara en faktor till elevernas läsförståelse. Kategorin består av fyra studier som är genomförda i 4 olika länder, och två olika världsdelar. Studierna byggs på elever i åldrarna 9-15, samt lärare, studiehandledare och rektorer.

Studien av Linnakylä, Malin & Taube (2004) presenteras genom att undersöka och jämföra vilka enskilda, sociokulturella och pedagogiska faktorer som påverkar läsförståelsen genom en studie på ca 7000 elever som var 15 år, på både svenska och finska skolor. Studien genomfördes där eleverna fick svara på enkäter och utifrån elevsvaren kunde faktorer urskiljas. Resultatet visade att en av faktorerna till att elever var lågpresterande i läsförståelse var dem med föräldrar med utländsk bakgrund och en låg socioekonomisk status (ibid, s.239). Syftet med studien som Damber, Samuelsson & Taube (2011) presenterar var att undersöka vilka faktorer som påverkade eleverna utifrån frågor om bakgrund, klassrum och lärare. Studien undersökte skillnaderna som fanns mellan högpresterande och lågpresterande klasser i läsförståelse. Studien började med att undersöka lärarens erfarenheter i sitt yrke genom intervjuer. Eleverna fick svara på frågor, i form av en enkät, som gällde bakgrunden, läsvanorna, läsförmågan och skolaktiviteterna. Undersökningen pågick under en 3års-period, där ca 25000 elever i årskurs 3 deltog, i Stockholms län. Resultatet visar på att den socioekonomiska statusen var en faktor som kan påverkade elevernas läsförståelse (ibid, s. 351). Damber et. al (2011, s.353-354) beskriver sambanden mellan att de elever som kommer från hemförhållanden med en låg socioekonomisk status också har presterat sämre i läsförståelse. Linnakylä et al. (2004) & Damber et al. (2011) menade att en låg socio-ekonomisk status visades i samband med att elever presterade lägre i läsförståelse och att elever som kom från hemförhållanden med en hög socio-ekonomisk status presterade högre i läsförståelse.

Studien av Swalander & Taube (2007) genomfördes genom att analysera relationerna mellan familjebakgrunden, självlärandet, elevernas läsförmåga och elevens attityd till läsning. Eleverna som deltog i studiens undersökningar var ca 4000 elever i 15årsåldern i årskurs 8. Eleverna svarade på ett läsförståelsetest samt att de använde sig av enkätfrågor, som sedan

analyserades av Swalander & Taube (2007). I studien (ibid, s.219) framgick det inte att föräldrar med en utländsk bakgrund var en bidragande faktor till att eleverna var lågpresterande i läsförståelse. I studien visades det att föräldrarna med en högre utbildning kunde vara en faktor som påverkade eleverna till att dem presterade till högre nivåer i läsförståelse (ibid, s.218). Linnakylä et al. (2004, s.239) studie visade även att de elever som hade ensamstående föräldrar löpte en större risk av att vara lågpresterande i skolan i jämförelse med de elever som kom från ett hem med två föräldrar. Vidare i studien belyste Linnakylä et al. (2004) risken med den grupp föräldrar som inte läste för barnen, oavsett om de var ensamstående, hade utländsk bakgrund eller var ett två-föräldrar-hushåll. Studien visade att inte läsa för sina barn kan leda till att läsförståelsen påverkas negativt. På två grundskolor i Taiwan utförde Huang, Tsai & Huang (2015) en studie, där syftet var att tydliggöra de framgångsrika faktorerna som ökar elevernas aktiviteter där läsning ingår. Totalt 18 respondenter, varav 12 lärare, 4 studievägledare och 2 rektorer, svarade på två olika enkäter. Studien av Huang et al. (2015, s.68) visade att konsekvenserna av att föräldrarna som inte läste ofta med sina barn skapade sämre läsvanor hos barnen samt att det bidrog till lägre läsförståelse.

Studien av Rena, Abdelaziz & Leng (2013) visade också på att föräldrar har en stor påverkan till elevernas läsförståelse. Studien genomfördes i en malaysisk skola, med ca 210 elever som gick i årskurs 5 och 6. Syftet var att undersöka hur föräldrarnas uppfostringsstil påverkade sina barns läsförståelse i skolan. I resultatet lyfts det att föräldrarnas engagemang och inflytande var en av de viktigaste faktorerna som påverkade elevernas utveckling till ett lustfyllt läsande och dessutom en högre läsförståelse. Resultatet fastställdes genom att eleverna och lärarna fick svara på enkäter. Även i Linnakylä et al. (2004, s.239) studie framgick det att de elever med högt engagerade föräldrar påverkades positivt. De elever som själva aktivt valde att delta i läsaktiviteter kom från hemförhållanden där föräldrarna redan från tidig ålder läste för sina barn. Linnakylä et al. (2004) menar att de elever som hade föräldrar som engagerade sig i läsningsaktiviteter, tillsammans med barnen, utvecklade en högre läsförståelse.

Alla studier i denna kategorin beskriver hur hemförhållanden och bakgrund påverkar elevers läsförståelse, och även samtliga har använt sig av kvantitativa ansatser. Tre av studierna

bygger på svar från elever och en av studierna bygger på svar från lärare, studievägledare och rektorer.

5.2. Faktorer i undervisningen

I följande kategori kommer olika metoder som har använts i undervisningen för att utveckla läsförståelsen att presenteras och hur dessa har påverkat läsförståelsen. Kategorin består av sju studier som är genomförda i tre olika länder och två världsdelar. Studiernas undersökningsgrupper bestod av både elever och lärare. Eleverna gick i årskurs 4-9.

Harris (2007) genomförde ett projekt som ville se hur en annan undervisningsmetod skulle kunna hjälpa lågpresterande elever till att få en djupare läsförståelse. Programmet som Harris (2007) införde är WTW som står för "Words their way", som förklarar hur man går tillväga och arbetar med ord på en grundläggande nivå. WTW genomförs med flera steg, och fungerar som ett utvecklingsarbete där eleverna skulle kunna utveckla sin läsförmåga. 15 elever i årskurs 9 deltog i denna studie och var lågpresterande jämfört med sina jämnåriga. Trots att Harris (2007) från början konstruerade WTW som ett arbetssätt för elever i grundskolans lägre åldrar, menade hon att projektet även kunde tillämpas på elever som var lågpresterande i de äldre åldrarna. Eleverna svarade på intervjuer, både före och efter genomförandet av projektet. Resultatet som Harris (2007, s.8) presenterar i sin studie visar på att till en början när eleverna började arbeta med WTW hade eleverna en negativ attityd till undervisningsmetoden. Efter ca två veckor minskade kommentarerna om hur eleverna tyckte att läsning var tråkigt och attityden blev mer positiv. En av anledningarna till en mer positiv attityd var för att eleverna numera fann ett intresse i undervisningsmetoden, och hade utökat sitt ordförråd med grundläggande begrepp.

Harris (2007) studie visar att undervisningsmetoden WTW var en bidragande faktor som ledde till att eleverna visade ett högre engagemang. Vidare menar Harris (2007, s.14) att även om vissa delar i undervisningsmetoden WTW riktar sig mot grundskolans lägre årskurser att det kan anpassas till grundskolans mellan- och högstadiesår. Även studien av Daniels & Steres (2011) visar starkt på att undervisningsmetoden har en signifikant påverkan på elevernas läsförståelse. Skolan som Daniels et al. (2011, s.6) genomförde studien på, hade

på senare tid prioriterat läsning som aktivitet, som var 15 minuters tystläsning varje dag, och att lärarna la mer tid till att låta eleverna upptäcka läsning på sina egna villkor. Studiens fokus låg inte på att förbättra elevernas resultat, utan snarare låg fokus på att engagera eleverna till mer läsning. Forskarna menar på att lärarna först bör göra läsning intressant för eleverna, och därefter utveckla deras läsförståelse. Huang et al. (2015 s.67) studie visade att lärarnas engagemang till läsningsaktiviteter speglade sig på elevernas engagemang. Huang et al. (2015, s.68) framhävde även det som Daniels & Steres (2011) studie visade, att prioriteringar av läsningsaktiviteter bidrar till en högre läsförståelse. Båda studiernas resultat pekade på att läsningsaktiviteter av varierande arbetssätt främjade elevernas lust att lära och utvecklade deras läsförståelse.

Conradi, Jang, Bryant, Craft & McKenna (2014) genomförde en kvalitativ studie genomförd på cirka 4500 elever med hjälp av ett frågeformulär. Syftet med deras artikel var att framhäva vikten av att kunna identifiera ungdomars attityder till läsning för att hjälpa lärare att planera och anpassa sin undervisning efter eleverna. Conradi et al. (2014 s.571) jämför relationen mellan lärare och elever med säljare och kund, på samma sätt som en säljare anpassar butiker efter vad kunden efterfrågar. Forskarna kom fram till att användandet av frågeformulär om elevernas attityder till läsning genomförda före undervisningsplanering, underlättade lärarnas jobb att individanpassa efter eleverna. Paige & Magpuri-Lavell (2014 s.84) studie byggde på att hjälpa lärarna att identifiera olika områden som eleverna kan tänkas att kämpa med. De menade att det fanns flera indikationer som identifierar en lägre presterande elev i läsförståelse. Urvalet i studien beskrivs endast om vilka elever och årskurser den är genomförd på, men inte hur många som var med. I resultatet framgick det att elever med lässvårigheter la mer tid på att läsa texterna än att förstå innehållet i dem. Det visade även att inte alla elever kan arbeta med strategier för att utveckla läsförståelse, utan att eleverna först måste lära sig att läsa innan de lägger tid på att förstå texters innebörd (ibid. s.91)

Moreau (2014) genomförde en studie med intervjuer på ca 35 lärare. Syftet var att ta reda på hur lärarna identifierar en elev som kämpar med läsning. Utifrån intervjuerna kan man utläsa att lärarna inte tyckte att tiden fanns till för att hinna med att undervisa respektive kunskapskrav i ämnena (ibid. 11-12). Resultaten visade även att alla lärarna identifierar en

kämpande elev på olika sätt, och att den ene inte är den andre lik. Lärarna i denna studie menade att de inte hinner individanpassa undervisningsmetoden till varje elev när klasserna var för stora. Studien av Guthrie & Klauda (2012) genomfördes med intervjuer på 3000 elever med tillägg av en mer djupgående intervju på 250 elever. Syftet var att identifiera hur lärarna skulle kunna hjälpa eleverna att förstå vad som står bakom den skrivna texten och vad de behövde fokusera på. Guthrie & Klauda (2012) har beskrivit 5 stycken strategier som lärare kan använda sig av för att kunna utveckla elevernas läsförståelse. Dessa strategier var "develop dedication", "build self-efficacy", "show students the text value", "use social motivation" och "give student choices". Resultaten visade att när lärarna implementerade dessa strategier under en period på minst fyra veckor, förbättrades elevernas resultat och ökade även hur mycket eleverna läste självmant (ibid s.3). Studien av Moreau (2014) visade att lärarna ansåg att tidsbristen för att planera och undervisa stora klasser var ett faktum, medan Guthrie & Klauda (2012) studie tar upp vikten av att jobba med strategier för att utveckla elevernas läsförståelse.

Alla studier i denna kategori beskriver hur elevers läsförståelse påverkas av undervisningen av olika anledningar. Författarna har använt sig av kvalitativa metoder där olika urval och tillvägagångssätt har använts. Fem av studierna bygger på olika svar från eleverna och en av studierna bygger på svar från lärare.

5.3. Hur olika texttyper kan påverka läsförståelsen

I denna kategori kommer olika texttyper att presenteras och hur de kan påverka elevernas läsförståelse. Med texttyper menar vi olika texter som eleverna läser i skolan och på fritiden, exempel på dessa olika texttyper är serieböcker, skönlitterära texter, faktabaserade etc, men även plattformen texten är ifrån t.ex. digitala eller icke digitala texter. Kategorin består av tre studier som är genomförda i två länder och i två världsdelar. Undersökningsgrupperna bestod av enbart elever. Eleverna som deltog i studierna gick i årskurs 4-9.

I studien genomförd av Jennings, Rule & Vander Zanden (2014) var syftet att ta reda på hur eleverna tar till sig kunskaper och utvecklar läsförståelse beroende från vilken texttyp de läser. Texterna som presenterades för eleverna var serieböcker, den traditionella boken

samt texter med mycket tillhörande bilder. 24 elever deltog i studien där de observerades av deltagande forskare. Eleverna i studien läste olika texter som bestod av nästintill samma information, men var skrivna som olika texttyper. Jennings et al. (2014, s. 271-272) kom fram till att när eleverna läste texter i serieböcker kunde de efter läsningen föra diskussioner på en hög akademisk nivå och dessutom visade en hög läsförståelse, jämfört med efter läsning av andra texttyper. Författarna menar att bilderna i texterna spelade en stor roll för hur eleverna tog till sig information just på grund av att de var utformade på ett sådant sätt som eleverna själva valde när de läste på fritiden. Andersson & Wilhelmsson Ramshage (2010, s.22) visar till skillnad från Jennings et al. (2014, s. 271-272) att eleverna i studien inte intresserade sig för läsning, varken i skolan eller på fritiden. Detta innebar att eleverna inte alltid läste av egen fri vilja, utan gjorde det bara när det var nödvändigt. Anderson & Wilhelmsson Ramshage (2010, s.22) syfte med studien var att undersöka elevernas användning av media och hur detta påverkade läsningen. Två grupper, på ca 320 elever, deltog i undersökningen som bestod av att svara på enkäter. Den ena gruppen av elever var i åldrarna 10-12 år och den andra gruppen var elever i åldrarna 13-16. Resultaten i studien visade att en stor majoritet av eleverna som deltog föredrog att läsa digitala texter. Resultatet visade att deltagande elever i studien som läste varierande texter såsom digitala och icke digitala texter visade på en högre läsförståelse jämfört med de elever vars läsning dominerades av ena typen av text (ibid, 24-27).

Tobin (2012, s.40) presenterade sin studie genom att lyfta olika arbetssätt på hur man kan arbeta multimodalt. Tobin (2012) beskriver att i sin studie är ett multimodalt arbetssätt där eleverna får jobba med icke-digitala och digitala texter, men även variationer i respektive text (ex. digitala kan framställas med mycket bilder, eller väldigt få bilder). I syftet framgår det även att lärarna skulle hjälpa eleverna att utveckla sin läsförståelse. Detta gjordes genom att eleverna fick arbeta i grupper där de tillsammans återberättade en berättelse med hjälp av både texter och bilder. Genom att arbeta multimodalt visade denna studie (ibid.) på att eleverna kunde utveckla sin förmåga att tänka och reflektera över vad de kom fram till. De fick även möjlighet till att kommunicera med varandra och delade med sig av varandras kunskaper och erfarenheter kring ett multimodalt arbete. När eleverna arbetade med detta sätt fick de också kommunicera med varandra vilket gav en ökad läsförståelse (ibid, s.42). Samtidigt skriver Andersson & Wilhelmsson Ramshage (2010, s.22-23) att intresset för

digitala texter ökade när eleverna själva fick välja vilken texttyp de vill läsa. Vidare nämns det även att elevernas läsförståelse i mellanstadiet sker på en högre nivå när de själva får välja vilken texttyp de vill läsa och då företrädesvis bl.a. hemsidor på internet. Resultaten visade att när eleverna inte enbart behövde hålla sig till icke-digitala texter skedde läsning i en hög grad, vilket gav eleverna i studien en ökad läsförståelse (Tobin, 2012, s.40).

Alla studier i denna kategori beskriver hur olika texttyper påverkar elevernas läsförståelse. Kvalitativa metodansatser användes till två av studierna och den tredje studien använde sig av en kvantitativ metodansats. Alla tre studier bygger på svar från elevgrupper.

6. Diskussion

Under följande kapitel kommer vi först diskutera kring datainsamlingen, där vi beskriver vårt tillvägagångssätt. Därefter presenteras en diskussion kring granskningen av källorna och hur detta kan ha påverkat vår datainsamling. Vidare kommer det en diskussion kring databearbetningen och vilka styrkor respektive svagheter litteraturstudien har. Slutligen kommer en diskussion kring resultaten som kopplas till tidigare forskning.

6.1. Metoddiskussion kring datainsamling

Vi använde oss först av sökord som var kopplade till att täcka två olika problemområden och syften. Vid de första systematiska sökningarna fick ett stort antal sökträffar bland artiklarna, vilket medförde svårigheter att avgöra ifall källornas innehåll var av relevans. Stort antal av sökträffarna var populärvetenskapliga tidskrifter. Problemet med populärvetenskapliga tidskrifter är att syftet med dessa publikationer är att kraven på att presentera ursprungskällor inte finns. Eriksson Barajas et al. (2013, s.63) menar att varken populärvetenskapliga publikationer eller examensarbeten hör hemma i en litteraturstudie, där författarna eller forskarna skriver sammanfattningar om flera forskningsresultatet med syfte att nå ut till allmänheten och en större population. Vi uteslöt därmed alla populärvetenskapliga tidskrifter. Det uppmärksammades efter ett par sökningar i databasen ERIC att det fanns en stor kvantitet av relevanta artiklar, och att möjligheterna var stor att

hitta något som vi var ute efter pga. de inklusions- och exklusionskriterierna som fanns att välja på, samt att den boolska sökmodellen användes. Valet av "full text available" kan ha medfört konsekvenser sådana som att vi kan ha gått miste om relevanta artiklar som inte var tillgängliga på databasen ERIC, men fanns att hämta från andra databaser eller bibliotek.

Efter ett tag in i arbetet upptäcktes det att alla källor var tillräckligt med material till två olika litteraturstudier. Vi fick därför formulera om vårt syfte och frågeställning för att istället kunna lägga fokus på ett problemområde. Detta medförde till en ny datainsamling, där vi använde oss av mindre antal sökord men med andra variationer av inklusions- och exklusionskriterier. I den nya sökningen använde vi oss av ett konstant sökord "Factor", vilket betyder "faktorer". Anledningen till att vi till mestadels använde oss av engelska begrepp som sökord var för att vi ville få studier med både en nationell och internationell kontext.

I datainsamlingen valde vi att ha kriterierna "referee-granskat" (i SwePub) och "peer-reviewed only" (i ERIC), för att redan innan veta att artiklarna har blivit granskade innan publicering av sakkunniga inom respektive område. Trots användning av dessa kriterier betyder det inte att de forskningsetiska principerna framställs klart och tydligt. Eriksson Barajas et al. (2013, s.70) redogör för hur de etiska överväganden bör göras i en litteraturstudie. Utifrån källornas urval och presentation av resultat kan dessa urskiljas. I fåtal av våra artiklar står detta utförligt, medan i de andra artiklarna framgår det inte lika tydligt hur de etiska principerna har tagits till hänsyn. Det bestämdes att ändå använda dessa i vår studie på grund av att de varit "referee-granskade" och "peer-reviewed".

6.1.1. Metoddiskussion kring granskning av källorna

Eftersom att vi fick göra om våra sökningar granskades nya källor innan de kunde användas. Totalt fick vi 14 källor, därav sex av dessa är av kvantitativa ansatser och åtta är av kvalitativa ansatser. En styrka i källorna är att de flesta är internationella, vilket fick en övergripande bild av hur läsförståelsen ser ut på en internationell nivå. Källorna som har använts i resultatet är primärkällor, vilket innebär att forskarna själva har genomfört studien. Detta gjorde att man fick en tydligare bild av forskningsläget, samt att studiernas tillförlitlighet

ökade när ett internationellt perspektiv användes. Det vi kom fram till utifrån källorna är att vi fick ett övergripande resultat på hur läsförståelsen ser ut i olika länder, då det framkom att olika studier använder sig av olika metoder och mäter därför läsförståelsen på olika sätt. Bjereld, Demker & Hinnfors (2009, s.112) förklarar begreppet validitet i definition att studien är genomförd och mäter det som den avser att mäta. Samtliga källor visar på en låg och hög validitet då studierna är anpassade efter syftet men att de bygger på olika undersökningsmetoder, vilket kan ses som avgörande för studiernas validitet. De kvalitativa källorna som till mesta dels bygger på intervjuer kan ha en låg reliabilitet, då situationer, personkemi etc. kan påverka hur respondenten svarar. Bjereld et al. (2009, s.115-117) menar att reliabiliteten för studierna syns på hur de mäts. Källorna antas ligga mellan en hög och låg reliabilitet, för att de flesta källorna är skrivna på engelska vilket kan ha medfört att vi har tolkat och översatt felaktigt då engelska inte är vårt modersmål. Bjereld et al. (2009, s.115) skriver att reliabilitet är tillförlitligheten i en undersökning. Om en undersökning upprepas och visar samma resultat som innan, sägs det att ha en hög reliabilitet. Ifall denna litteraturstudie genomförs igen kommer förmodligen inte samma resultat att uppnås.

Anledningen till att vi i sista sökningen i databasen SwePub enbart använde oss av sökordet "läsförståelse" var för att vi i tidigare sökningar inte hade skrivit ut begreppet, utan tänkte att det inkluderades när vi trunkerade begreppet "läs*". Att skriva ut begreppet läsförståelse tillförde inte några ytterligare källor som var användbara.

6.1.2. Metoddiskussion kring databearbetning

Eftersom att vårt syfte och frågeställning avgränsas till att endast se vilka faktorer som kan påverka läsförståelsen kunde olika kategorier skapas utifrån resultaten i källorna. När vi sedan plockade ut de källor som berörde vårt syfte och frågeställning blev bearbetningen tydlig. En styrka i studien har varit att använda kategorier på följande sätt, då resultatet kan sättas i relation till syfte och frågeställning. På grund av de limiterade möjligheterna i att välja antal artiklar som skulle vara med, kan resultatet ha påverkats. Ifall andra artiklar hade valts hade denna litteraturstudie förmodligen visat på andra faktorer som påverkar elevers läsförståelse.

Trots att litteraturstudien har en systematisk karaktär kan inte alla resultat generaliseras eftersom att urvalet av artiklar täcker allt inom området. Detta innebär att vårt resultat inte täcker hela forskningsläget om läsförståelse, utan endast de områden som de valda artiklarna berör. Eriksson Barajas et al. (2013, s.100) skriver att för att kunna generalisera resultaten behövs det en extern validitet, vilket innebär att urvalet måste spegla hela populationen. En svaghet i litteraturstudien är att resultaten enbart kan sättas i relation till studiens övrigt valda material. Det hade varit önskvärt och en styrka ifall resultaten hade kunnat sättas i relation till mer forskning.

6.2. Resultatdiskussion

Resultatet som vi kom fram till i denna litteraturstudie visar att det finns olika faktorer som påverkar elevernas läsförståelse i grundskolan. Dessa är faktorer från elevernas bakgrund och hemförhållande, faktorer från undervisningen och hur olika texttyper kan påverka elevers läsförståelsen.

Sex av sju källor under rubrik "*Faktorer i undervisningen*" är från USA eller är skrivna med en amerikansk kontext eller av amerikanska forskare. Detta kan ha medfört till att resultaten i dessa källorna också visar på samma sak, då ursprungslandet har varit detsamma. Urvalet av populationen i de olika undersökningsgrupperna har dock varierat. Eftersom att endast har två källor genomförda i Sverige förstod vi att forskningsläget hade blivit snävt om vi enbart hade valt att göra litteraturstudien med en svensk kontext. Valet att ha med internationell forskning är en styrka i denna litteraturstudien, då man får en mer övergripande bild och att resultaten även kan tillämpas i den svenska skolan. Att några av källorna är genomförda under tidigt 2000-tal har vi också fått ställa oss kritiska till, eftersom studierna genomfördes för många år sedan och att det kan ha skett en utveckling i dessa länder.

Den tidigare forskningen säger att man förr betraktades som läskunnig enbart baserat på om man kunde läsa en text, men den mer aktuella forskningen menar på att det innebär så mycket mer. Rosén & Gustafsson (2006, s.31) beskriver att definitionen har utvecklats och att läsförståelse idag innebär att man även kan läsa mellan raderna och inte bara det som står som "svart på vitt". Att individer lär sig på olika sätt är självklart, vilket medför att det är

olika faktorer som påverkar förståelseprocessen. Conradi et al. (2014) och Paige & Magpuri-Lavell (2014) menar båda på att undervisningen måste vara individanpassad oavsett ifall en elev är låg- eller högpresterande och för att inläringen sker på olika vis. Vidare anser de att undervisningen även bör anpassas efter elevernas intresse, att elevernas intresse påverkar hur pass engagerade de är i undervisningen och att ett större intresse och engagemang leder till en högre läsförståelse. Paige & Magpuri-Lavell (2014) framhävde också vikten av individanpassning i undervisningen. Moreau (2014), Conradi et al. (2014) & Paige & Magpuri-Lavell (2014) menar även precis som Guthrie & Klauda (2012) på att ansvaret för hur undervisningen är upplagd ligger på vad läraren prioriterar snarare än vad skolans policy är. Det framkommer i några av källorna (Linnakylä et al. 2004; Andersson & Wilhelmsson Ramshage 2010; Rena et al. 2013; Jennings et al. 2014) att läsförståelse kopplas till där eleverna har ett lustfyllt lärande. Det visade även sig att eleverna motsatte sig läsningsaktiviteter när det gällde att läsa texter av en annan genre än vad de själva brukade välja. I Andersson & Wilhelmsson Ramshage (2010, s.22) studie framgår det att eleverna inte förstod varför de läste och att de därför inte såg någon mening med det.

Flera av artiklarna (Linnakylä et al. 2004; Swalander & Taube 2007; Andersson & Wilhelmsson Ramshage 2010; Damber et al. 2011; Rena et al. 2013; Huang et al 2015) visade på att de faktorer som påverkade elevers läsförståelse var sådana som inte hade med skolan att göra, utan var elevernas egna preferenser och förutsättningar. Trots att studierna är genomförda i olika länder visar resultaten på ett liknande mönster. Både Linnakylä et al. (2004) och Damber et al. (2011) beskriver att den socioekonomiska statusen var en bidragande faktor som påverkade elevernas läsförståelse. Även Swalander & Taube (2007) beskriver att den socioekonomiska faktorn har en stor betydelse för elevernas läsförståelse. De beskriver att de elever, från familjer med en låg socioekonomisk status, löper större risk till att vara lågpresterande i skolan. Det framkommer dock inte varför eleverna och deras familj har en låg socioekonomisk status. Båda studierna var genomförda i Norden (Sverige & Sverige/Finland). Det framgår även av Damber et al. (2011) och Rena et al.(2013) att föräldrarnas roll har en stor betydelse för elevernas utveckling. Föräldrarnas inställning gentemot läsning speglas oftast av sig till vad eleverna har för inställning gentemot läsning. Föräldrar som är väldigt engagerade i barnets skolgång påverkar deras inställning överlag positivt. Eleverna utvecklar inte alla sina kunskaper i skolan, utan de söker, tillägnar sig

information och utvecklar kunskaper även utanför skolans ramar (Rosén & Gustafsson, 2006, s.32).

En del av källorna visar på specifika arbetssätt som lärare kan använda sig av i undervisningen, eller som elever själva valt (Harris 2007; Daniels et al. 2011; Guthrie & Klauda 2012; Reichenberg & Emanuelsson 2014). Som Harris (2007) tidigare har nämnt, beskrivs undervisningen som en av de viktigaste delarna för att eleverna ska kunna utvecklas. Samtidigt menar även Daniels et al. (2011) att man bör prioriterar läsningsaktiviteter. För att elevens läsförståelse ska utvecklas krävs det att lärarna ger eleverna fler möjligheter till att läsa under lektionstid i skolan och att introducera läsningen på ett intresseväckande sätt som väcker elevernas lust till lärande. Westlund (2009) menar också att det krävs olika strategier för att eleverna ska få en ökad läsförståelse. Det krävs mer tid och engagemang från lärare, elev och undervisningen. Guthrie & Klauda (2012) presenterar användbara strategier som kan implementeras i undervisningen. Detta är i linje med vad Reichenberg & Emanuelsson (2014) skriver, att läsförståelse sker när olika strategier används.

Löthagen & Staaf (2009) skriver att språket ses som ett verktyg för kommunikation och att kommunikationen spelar en stor roll i samhället. Även i många av källornas resultat lyfts vikten med att eleverna ska kommunicera med varandra för att lära sig av varandra. Exempelvis källorna Jennings et al. (2014) och Tobin (2012) beskriver kommunikationen med varandra som en viktig del i lärandet då eleverna får tillgång till ett annat perspektiv på texten och att därefter lär sig av varandra får andra sorters kunskaper. Det är inte alltid givet att eleverna förstår den text som de diskuterar. Ett arbetssätt där eleverna får kommunicera med varandra kan ses som gynnsamt för de elever som inte förstår olika texters betydelse. Jennings et al. (2014) och Tobin (2012) påpekar vikten av att läsning bör ske i aktiviteter som innebär kommunikation för att läsförståelsen ska kunna utvecklas. Andersson & Wilhelmsson Ramshage (2010), Tobin (2012) och Schmidt & Gustavsson (2011) beskriver att arbetssätt där digitala texter ingår är gynnsamma för elevernas läsförståelseprocesser. När eleverna har tillgång till digitala texter ökar deras möjligheter att välja en text utifrån vad de själva intresserar sig av. Även Liberg et al (2012) ser det positiva med att öka användandet av den digitala tekniken, då fler metoder för att stärka läsförståelsen kan användas.

Riechenberg (2011) skriver dock att ökningen av användandet av den digitala tekniken kan ses som negativt då utvecklingen sker i så fort takt att skolan inte hänger med i forskningen kring de nya områdena.

7. Slutsats och implikation

Tidigare har källornas resultat diskuterats i relation till varandra och vad denna litteraturstudie har kommit fram till, samt vad som skiljer sig åt i resultaten till skillnad från den historiska tillbakablicken samt tidigare forskningsläge. I följande kapitel kommer slutsatsen att anges och därefter beskrivs implikationer för framtida studier.

Som förväntat visar denna litteraturstudie på att elever behöver stöd i sin undervisning, där läsförståelse ingår. Vad som inte förväntades innan litteraturstudien genomfördes var vilka specifika faktorer som påverkade elevernas läsförståelse. Källornas resultat visar på att det finns flera faktorer som påverkar eleverna, men eftersom antal källor är begränsade kan inte resultaten generaliseras för alla elever i hela världen. Vad man däremot kan utläsa är att föräldrarna har en stor betydelse för hur elevernas lärande sker. Vilken betydelse föräldrarna har kan dock vara både vara en positiv eller negativ påverkan, beroende föräldrarnas engagemang, egen utbildning, den socioekonomiska statusen etc. Orsaken till en låg eller hög socioekonomisk status framgick inte i källorna, och just detta hade varit intressant att veta. Vidare visade även forskningen och källorna på att hur undervisningen var planerad påverkade eleverna i stor utsträckning. Gemensamt för källorna gällande planering av undervisningen var att alltid utgå från individerna, trots att detta inte alltid följdes. Att individanpassning inte togs i akt kontinuerligt var på grund av flertalet orsaker, däribland tidsbrist från lärarens håll eller för stora elevgrupper.

Denna litteraturstudie har väckt många nya intressanta problemområden där fortsatt forskning kan bedrivas. Ett problemområde är att undersöka vilka metoder som läraren använder sig av i undervisningen för att utveckla elevernas läsförståelse i svenska. Undervisningen idag erbjuder både grupparbeten och individuellt arbete. Trots att eleverna erbjuds varierande arbetssätt lyckas inte alla att utveckla sin läsförståelse. Problematiken

som skolan står inför, är att inkludera alla eller att individanpassa undervisningen. Ett annat problemområde som väckte intresse var hur föräldrarnas utländska bakgrund påverkade elevernas läsförståelse. I den svenska skolan så finns det idag kursplaner för svenska, svenska som andraspråk, moderna språk och modersmål. Språket är en stor del av skolan, men även samhället utanför skolans områden. Att bedriva en fortsatt studie kring hur föräldrars utländska bakgrund påverkar elevernas skolgång och läsförståelse i det svenska språket skulle hjälpa oss att få större kunskaper om hur individanpassning kan ske för att kunna inkludera alla elever.

Referenslista

*Andersson P. & Wilhelmsson Ramshage, B. (2010). Texter som inte räknas? Om digitala läs- och skriv- aktiviteter bland barn och unga. *Nya textvärldar i vår tid*, 4(1), 14-33. Hämtad från:

http://www.his.se/Forskning/Amnesrelateradforskning/Utbildningsvetenskap/UoL/Tidigare_nummer/

Bjereld, U., Demker, M. & Hinnfors, J. (2009). *Varför vetenskap?: om vikten av problem och teori i forskningsprocessen*. (3., [omarb.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

* Conradi, K., Jang, B. G., Bryant, C., Craft A. & McKenna, M.C. (2013). Measuring Adolescents' Attitudes Toward Reading: A Classroom Survey. *Journal Of Adolescent & Adult Literacy*. 56(7), 565-576. doi: 10.1002/JAAL.183

* Damber, U., Samuelsson, S., Taube, K. (2011). Differences between overachieving and underachieving classes in reading: Teacher, classroom and student characteristics. *Journal Of Early Childhood Literacy*, 12(4), 339-366. doi:10.1177/1468798411417376

* Daniels, E. & Steres, M. (2011). Examining the Effects of a School-Wide Reading Culture on the Engagement of Middle School Students. *Research In Middle Level Education*. 35(2). 1-13. Hämtad från:

<http://www.nmsa.org/Publications/RMLEOnline/Articles/tabid/101/Default.aspx>

Eriksson Barajas, K., Forsberg, C. & Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar*.

Johanneshov: MTM.

* Guthrie, J.T., Klauda., S.L. (2012). Making textbook reading meaningful. *Educational Leadership*. 69(6), 64-68. Hämtad från: <http://www.ascd.org>

- * Harris, L.A. (2007). Adolescent Literacy: Wordy study with middle and high school students. *Teaching Exceptional Children Plus*, 3(4). Hämtad från: <http://escholarship.bc.edu/education/tecplus/vol3/iss4/art4>
- * Huang, H.C., Tsai, Y.H. & Huang, S.H. (2015) The relevant factors in promoting reading activities in elementary school. *International Journal Of Evaluation and Research In Education*, 4(2). 62-70. Hämtad från: <http://iaesjournal.com/online/index.php/ijere>
- Hurst, B. & Pearman, C. J. (2013) "Teach Reading? But I'm not a Reading Teacher!". *Critical Questions In Education*, 4(3), 225-234.
- * Jennings, K.A., Rule, A.C. & Vander Zanden, S.M. (2014). Fifth Graders' Enjoyment, Interest, and Comprehension of Graphic Novels Compared to Heavily Illustrated and Traditional Novels. *International Electronic Journal Of Elementary Education*, 6(2), 257-274. Hämtad från: <http://www.iejee.com>
- Liberg, C., Wiksten Folkeryd J. & Af Geijerstam, Å. (2012). Swedish - an updated school subject?. *Education Inquiry*, 3(4), 477-493. Hämtad från: http://www.lh.umu.se/digitalAssets/108/108976_swedish_an_updated_eduinq_vol3_no4_dec12_477-493.pdf
- * Linnakylä, P., Antero, M. & Taube, K. (2004). Factors behind low reading literacy achievement. *Scandinavian Journal Of Educational Research*, 48(3), 231-249. doi:10.1080/00313830410001695718
- Löthagen, A. & Staaf, J. (2009). *Skön litteratur- vägar till läslust och språkutveckling*. Kalmar: Lenanders Grafiska.
- *Moreau, L.K. (2014). Whos really struggling?: Middle school teachers' perceptions of struggling readers. *Research In Middle Level Education*. 37(10), 1-17. Hämtad från: <http://www.amle.org/>

- * Paige, D.D., Magpuri-Lavell, T., Reading fluency in the middle and secondary grades. *International Electronic Journal Of Elementary Education*. 7(1), 83-96. Hämtad från: www.iejee.
- Reichenberg, M. & Emanuelsson B.M. (2014). Elever i årskurs 3 läser och samtalar om texter: en interventionsstudie. *Acta Didactica Norge*. 8(1). Hämtad från: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1103>
- Reichenberg, M. (2011). Texter, läsförståelse och läsundervisning i Norge och Sverige - en översikt. *Acta didactica Norge*. 6(1), 1-24. Hämtad från: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1073/952>
- Reichenberg, M. (2008). *Vägar till läsförståelse: texten, läsaren och samtalet*. (1. uppl.) Stockholm: Natur & Kultur.
- * Rena. S., Abdelaziz. N. & Leng. S. H. (2007). The relationships between parenting styles and students' attitude toward leisure time reading. *The Malaysian Online Journal Of Educational Science*. 1(2), 37-54. Hämtad från: www.moj-es.net
- Rosén, M. & Gustafsson, J. (2006). Läskompetens i skolår 3 och 4. I Louise Bjar (Red). *Det hänger på språket: lärande och språkutveckling i grundskolan*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Schmidt, C. & Gustavsson, B., (2011). Läsande och skrivande som tolkning och förståelse skriftspråk som meningsskapande literacypraxis. *Pedagogisk Forskning Sverige*, 16(1), 36-51. Hämtad från: <http://journals.lub.lu.se/index.php/pfs/article/view/8083>
- Skolverket. (2013). PISA. 2012: 15-åringars kunskaper i matematik, läsförståelse och naturvetenskap (Rapport, nr 398). Stockholm: Skolverket. Hämtad från: <http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visaenskildpublikation?xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2Fblob%2Fpdf3127.pdf%3Fk%3D3127>

Skolverket (2016). PISA. 2015: 15-åringars kunskaper i naturvetenskap, läsförståelse och matematik (Rapport, nr 450). Stockholm: Skolverket. Hämtad från: http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publication?_xurl_ =http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2Fblob%2Fpdf3725.pdf%3Fk%3D3725

Skolverket (2016). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2016*. (3., kompletterade uppl.) Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2010). *Rustad att möta framtiden?: PISA 2009 om 15-åringars kunskaper i matematik, läsförståelse och Naturvetenskap* (Rapport, nr 352). Stockholm: Skolverket. Hämtad från: http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publication?_xurl_ =http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2Fblob%2Fpdf2473.pdf%3Fk%3D2473

Skolöverstyrelsen (1969). *Läroplan för grundskolan. 1, Allmän del*. Stockholm: Utbildningsförlaget Liber AB

*Swalander, L. & Taube, K. (2007). Influences of family based prerequisites, reading attitude, and self-regulation on reading ability. *Contemporary Educational Psychology*, 32(2), 206-230. doi: 10.1016/j.cedpsych.2006.01.002

Säljö, R. (2010). *Lärande och kulturella redskap: om läroprocesser och det kollektiva minnet*. (2. uppl.) Stockholm: Norstedt.

*Tobin, M.T., (2012). Digital Storytelling: Reinventing Literature Circles. *Voices From The Middle*. 20(2), 40-48. Hämtad från; <http://www.ncte.org/journals>

Utbildningsdepartementet (1994). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet och det frivilliga skolformerna: Lpo 94 :lpf 94*. Stockholm: Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet (1980). *Mål och riktlinjer för grundskolan*. Stockholm: Liber tryck.

Varga, A. (2013). Talaktsteoretiska perspektiv på skolans litteratursamtal: En studie i lärares lingvistiska strategier. *Acta Didactica Norge*, 7(1), 1-19.

doi: <http://dx.doi.org/10.3402/edui.v4i4.23221>

Westlund, B. (2009). *Att undervisa i läsförståelse: lässtrategier och studieteknik för de första skolåren*. (1. utg.) Stockholm: Natur & kultur.

BILAGA A - Sökordstabell

Datum Sökning	Databas	Sökord	Avgränsningar	Antal träffar	Urval 1 (till granskningen)	Urval 2 (14 artiklar)
2016-11-14	SwePub	Faktorer* Läs*	Avgränsning 1: refereegranskat	113 8	- -	- -
2016-11-14	SwePub	Faktorer* Läsning*	Avgränsning 1: refereegranskat	16 1	3 -	- -
2016-11-15	SwePub	Factor* Literacy*	Avgränsning 1: refereegranskat	89	-	-
2016-11-15	SwePub	Factor* Literacy* Students*	Avgränsning 1: refereegranskat	24	2	1
2016-11-14	ERIC	Reading* [AND] Factor*	Avgränsning 1: Peer Reviewed Only, Full text available Avgränsning 2: Education level: Middle School, Avgränsning 3: Subjects Middle school students	762 46 16	- - 2	 2
2016-11-14	ERIC	Literacy* [AND] Factor*	Avgränsning 1: Peer Reviewed Only,	400	-	

			Full text available Avgränsning 2: Subjects: Elementary School students	25	2	1
2016-12-08	Swepub	Factors reading literacy	Avgränsning 1: Referee-granskat	16	3	2
2016-12-08	Swepub	Factors, reading comprehension	Avgränsning 1: Referee-granskat	25	4	1
2016-12-08	Swepub	Factors literacy students	Avgränsning 1: Referee-granskat	17	2	1
2016-12-09	ERIC	Literacy [OR] Reading Comprehension [AND] Factor	Avgränsning 1: Peer-Reviewed Only Avgränsning 2: Date Published: 2011-> Avgränsning 3 Subjects: Middle Schools Avgränsning 4: Subjects: Middle school students Avgränsning 5: Subjects: Reading Comprehension, Reading	32,941 10089 735 343 76	- - - - 16	4
2016-12-09	SwePub	Läsförståelse	Avgränsning 1: Referee-granskat	104 12	- 2	- -

BILAGA B - Artikelöversikt

Publikationsår Utgivare	Databas(er) Sökord/Kriterier /inklusions- och exklusionskriterier	Författare	Titel	Syfte	Metod	Urval/Bortfall	Slutsats/Resultat
2010 Nya textvärldar i vår tid Vol. 4:1, P. 14-33	SwePub Factors, Reading, Literacy Referee-granskat	Andersson, Peter; Ramshage, Wilhelmsson Bitte	Texter som inte räknas? Om digitala läs- och skriv- aktiviteter bland barn och unga	Att undersöka elevernas användning av media och hur detta påverkade elevernas läsning. Samt att titta på deras attityder till eget läsande.	Kvantitativ Metod Enkätstudie om barns användning av digital teknik i relation till läs och skrivaktiviteter.	Två grupper elever, ena utgörs av elever 10-12 år och den andra gruppen utgörs av elever i åldrarna 13-16år. 320 elever svarade på enkäten. Studien genomfördes i Sverige.	Eleverna läser sällan icke digitala texter. Deras attityd till läsning i mellanstadiet är mer positiv när de själva får välja vilken texttyp de vill läsa och då företrädesvis bl.a. hemsidor på internet. Eleverna väljer texttyper som de intresserar sig av.
2011 Journal of Early Childhood Literacy Vol: 12:4 P.339-366	SwePub Factors Reading comprehension	Damber, Ulla; Samuelsson Stefan; Taube, Karin	Differences between overachieving classes in reading: Teacher, Classroom and student characteristics	Att identifiera lärare, klassrum och elev faktorer som påverkar högpresterande klasser i relation till den socioekonomiska statusen och språkbakgrunden.	Kvantitativ metod 1092 klasser, inklusive 25,552 elever i årskurs 3 ingick i studien under tre års perioder.	Eleverna fick göra ett läsförståelsetest där maxpoängen var 26. Därefter fick både lärarna och eleverna svara på olika frågor i form av en enkät. Studien är genomförd på skolor i centrala Sverige.	Resultatet visade att den socioekonomiska statusen var en faktor som påverkade elevernas läsförståelse.
2011 RMLE Online - Vol: 35:2 P.1-13	ERIC Reading* [AND] Factor* -Peer-reviewed only, -Full text available Subjects: Middle School, Middle, School Students	Daniels, Erika; Steres, Michael.	Examining the Effects of a School-Wide Reading Culture on the Engagement of Middle School Students	Syftet med studien var att undersöka hur prioritering av olika läsningsaktiviteter hade någon effekt på elevernas engagemang i skolan	Kvalitativ metod Genom intervjuer och undersökningar med lärare, men även observationer ute i fältet.	Alla elever i årskurs 6-8 på en skola i USA. Totalt 1356 elever, varav 108 av dessa deltog i en djupare intervju och/eller klassrumsdiskussioner.	De kom fram till att ett större engagemang fanns bland eleverna, men att effekterna inte ännu visat sig under den korta undersökningstiden. De menar också på att resultatet inte bör generaliseras pga. den limiterade tidsperioden.

<p>2012 Educational Leadership, Vol: 69:6, P.64-68</p>	<p>ERIC Literacy [OR] Reading Comprehension [AND] Factor -Peer-reviewed only Subjects: Middle Schools, Middle school students, Reading, Reading Comprehension</p>	<p>Guthrie, John T; Klauda, Susan Lutz.</p>	<p>Making Textbook Reading Meaningful</p>	<p>Att identifiera vad eleverna behövde fokusera på i undervisningen och på hur lärarna skulle kunna hjälpa eleverna att förstå vad som står bakom den skrivna texten.</p>	<p>Kvalitativ Metod Genomfördes genom att intervjua elever.</p>	<p>3000 elever varav 250 dessutom fick göra en mer djupgående intervju. Studien genomfördes i USA.</p>	<p>Resultatet framhävde fem olika strategier som lärarna kunde använda för att utveckla elevernas läsförståelse</p>
<p>2015 International Journal Of Evaluation And Research In Education Vol: 4:2 P. 62-70</p>	<p>ERIC Reading* Elementary* Factor* -Peer-reviewed only</p>	<p>Huang, Han-Chen; Tsai, Yao-Hsu; Huang, Shih-Hsiang.</p>	<p>The Relevant Factors In Promoting Reading Activities In Elementary School</p>	<p>Tydliggöra de framgångsfaktorer som främjar läsningsaktiviteter i grundskolan.</p>	<p>Kvantitativ Metod Genom att besvara enkäter som kallades för "the delphi questionnaire", "AHP Questionnaire" och "Conduct consistency test". Dessa metoder var</p>	<p>18 respondenter från två skolor i Taiwan. 2 rektorer, 4 studievägledare och 12 lärare.</p>	<p>Deras undersökning visar fyra faktorer som ökade läsningsaktiviteter. Dessa fyra faktorer var skolan, lärarna, bakgrund och elevernas egen attityd.</p>
<p>2007 Teaching Exceptional Children Plus, Vol: 3:4 P. 257-274</p>	<p>ERIC Literacy* [AND] Factor* 1.Peer-reviewed only 2.Full text available Subjects: Middle School</p>	<p>Harris, Lindsay A.</p>	<p>Adolescent Literacy: Wordy Study with Middle and High School Students</p>	<p>Syftet med denna studie var att se hur ungdomar tillägnade sig ett nytt program som skulle förändra undervisningsmetoden.</p>	<p>Kvalitativ metod Intervjuer med elever före och efter införande av programmet WTW- Words their way.</p>	<p>15 lågpresterande elever i en årskurs 9, på en skola i USA.</p>	<p>Resultatet visar på att programmet WTW uppmuntrade eleverna till studier och att de fick en djupare kunskapsförståelse. Forskaren uppmuntrar lärare att använda sig av detta för att utveckla skolverksamheten och förbättra resultaten.</p>

<p>2014 International Electronic Journal Of Elementary Education, Vol: 6:2 P.257-274</p>	<p>ERIC Reading* [AND] Factor* 1.Peer-reviewed only 2.Full text available Subjects: Middle School, Students attitude, Since 2007</p>	<p>Jennings, Kimberly Anne; Rule, Audrey C.; Vander Zanden, Sarah M.</p>	<p>Fifth Graders' Enjoyment, Interest and Comprehension of Graphic Novels Compared To Heavily-Illustrated And Traditional Novels.</p>	<p>Att undersöka vilken typ av läsning som gav eleverna mest njutning och även hur de återgav information och kunskap.</p>	<p>Kvalitativ metod Observationer av deltagande forskare ute i fältet.</p>	<p>24 elever i årskurs 5 med blandade prestationer och kunskaper.</p>	<p>Att eleverna fick en djupare läsförståelse när de läste serieböcker och fick mycket bilder till hjälp. Studien visar också att eleverna hade en mycket mer positiv inställning och attityd till läsningen när de läste serieböckerna.</p>
<p>2004 Scandinavian Journal Of Educational Research Vol: 48:3 P. 231-249</p>	<p>SwePub Factors, Reading, Literacy Referee-granskat</p>	<p>Linnakylä, Pirjo; Malin, Antero; Taube, Karin</p>	<p>Factors Behind Low Reading Literacy Achievement</p>	<p>Att undersöka och jämföra vilka enskilda, sociokulturella och pedagogiska faktorer som påverkar elevernas läsförståelse.</p>	<p>Kvantitativ Metod En enkät undersökning som eleverna svarade på. Resultatet analyserades och olika faktorer kunde urskiljas.</p>	<p>15-åriga elever. 3,373 elever i Finland och 3492 elever i Sverige.</p>	<p>Resultatet visade att en faktor som påverkade var föräldrar med en utländsk bakgrund och låg socioekonomisk status.</p>
<p>2014 Research In Middle Level Education Vol: 37:10 P. 1-17</p>	<p>ERIC Reading* [AND] Factor* - Peer-reviewed only - Full text available Subjects: Middle School, Middle, School Students</p>	<p>Moreau, Leah K.</p>	<p>Who's Really Struggling?: Middle School Teachers' Perceptions Of Struggling Readers</p>	<p>Syftet med denna studie var att se hur lärarna såg på elevers attityder och deras betyg, men även att se vilka faktorer som påverkar deras läsförståelse.</p>	<p>Kvalitativ metod Forskaren använde sig av fenomenologisk metodansats, på intervjuer av lärare.</p>	<p>Urvalet bestod av 35 lärare från tre olika skoldistrikt i British Colombia, Kanada.</p>	<p>Lärare identifierade en kämpande elev på olika sätt. Tidsbrist på grund av stora klasser och höga krav från regeringen angående kunskapskrav bidrog till att planeringen hämmades.</p>

<p>2014 International Electronic Journal Of Elementary Education, Vol: 7:1, P.83-96</p>	<p>ERIC Literacy [OR] Reading Comprehension [AND] Factor -Peer-reviewed only Subjects: Middle Schools, Middle school students, Reading, Reading Comprehension</p>	<p>Paige, David D.; Magpuri-Lavell, Theresa.</p>	<p>Reading Fluency In The Middle And Secondary Grades</p>	<p>Att hjälpa läraren att identifiera olika problemområde som eleverna kämpar med. Utveckla undervisningen för att hjälpa och inkludera alla elever genom att arbeta med olika strategier.</p>	<p>Kvalitativ metod genom observationer.</p>	<p>Urvalet presenterade endast vilka årskurser eleverna gick i, men inte hur många de var. Genomfördes i USA och Indien.</p>	<p>Undervisningen ska alltid vara individ Anpassad och ske i elevernas takt, då varje elev utvecklar läsförståelse på sitt eget sätt.</p>
<p>2013 Malaysian Online Journal Of Educational Sciences Vol:1:2 P..37-54</p>	<p>ERIC Reading* [AND] Factor* 1. Peer-reviewed only 2. Full text available Subjects: Middle School, Middle, School Students attitude, Since 2007</p>	<p>Rena, Syahidah; Abedalaziz, Mabeel; Ling, Chin Hai.</p>	<p>The Relationship Between Parenting Styles and Students' Attitude Toward Leisure Time Reading</p>	<p>Syftet var att undersöka hur uppfostringsstilen påverkade barn i läsförståelse och skolan.</p>	<p>Kvantitativ metod Olika enkäter beroende ifall respondenterna var elever eller föräldrar.</p>	<p>147 elever, årskurs 5 (80 elever) och 6 (67 elever). Studien är genomförd i Malaysia.</p>	<p>Att föräldrarnas engagemang och inflytande var en av de viktigaste faktorerna som påverkade elevernas utveckling till ett lustfyllt läsande och hög läsförståelse.</p>
<p>2007 Contemporary Educational Psychology Vol: 32:2 P. 206-230</p>	<p>SwePub Factor* Literacy* Students* Referee-granskat</p>	<p>Swalander, Lena; Taube, Karin.</p>	<p>Influences Of Family Based Prerequisites, Reading Attitude, And Self-regulation On Reading Ability</p>	<p>Att analysera hur elevens familjebakgrund, motivation och inlärningsstrategier kan påverka läsförståelsen.</p>	<p>Kvantitativ Metod Genom att eleverna fick genomföra ett läsförståelsetest kunde resultaten mätas och samband mellan olika faktorer jämföras. Även enkäter besvarades av eleverna.</p>	<p>15 åriga elever i årskurs 8. Totalt 6099 men efter bortfall av olika anledningar blev det totalt 4018 elever på skolor runtom i Sverige.</p>	<p>De som hade goda familjeförhållanden och som hade föräldrar i en hög socioekonomisk status och med en högre utbildning hade en god läsförståelse.</p>

<p>2012 Voices From The Middle, Vol: 20:2, P.40-48</p>	<p>ERIC Literacy [OR] Reading Comprehension [AND] Factor</p> <p>Peer-reviewed only Subjects: Middle Schools, Middle school students, Reading, Reading Comprehension</p>	<p>Tobin, Maryann Tatum.</p>	<p>Digital Storytelling: Reinventing Literature Circles</p>	<p>Syftet med artikeln var att lyfta olika arbetssätt på hur man kan arbeta multimodalt.</p>	<p>Kvalitativ Metod</p> <p>Genom att eleverna genomförde gruppövningar och diskussioner med varandra. Eleverna arbetade i mindre grupper (3-5) personer där de tillsammans skulle skapa en berättelse med både texter och bilder där de får utgå från en text som de har läst.</p>	<p>Specifikt antal elever som studien byggde på framgick inte. Studien är genomförd på Hawaii, USA.</p>	<p>Resultatet visade att genom att eleverna arbetade multimodalt kan de utveckla sin förmåga att tänka och reflektera över vad de kommer fram till.</p>
--	---	--------------------------------------	---	--	--	---	---

BILAGA C – Kategoriöversikt

Titel, författare	Faktorer från elevernas hemförhållande och bakgrund	Faktorer i Undervisningen	Hur olika texttyper kan påverka läsförståelsen
Fifth graders' enjoyment, Interest and Comphrenson of Graphic Novels Compared to Heavily- Illustrated and traditional novels, Jennings, Anne; Rule, Vander Zanden (2014)			X
Measuring Adolescents' Attitudes toward Reading; A classroom Survey Conradi, Jang, Bryant (2013)		X	
Texter som inte räknas? Om digitala läs- och skriv-aktiviteter bland barn och unga Andersson, Vilhelmsson (2010)			X
Making Textbook Reading Meaningful Guthrie, Klauda, (2012)		X	
Who's really struggling?: Middle school teachers perceptions of struggling readers Moreau, (2014)		X	
Reading Fluency in the Middle and Secondary Grades Paige, Magpuri-Lavell, (2014)		X	
Digital storytelling: Reinventing Literature Circles Tobin. (2012)			X
Adolescent Literacy: Wordy study and high school students Harris,(2007)		X	
Examining the effects of a school- wide reading culture on the engagement of middle school students Daniels, Steres (2011)		X	
The relevant factors in promoting reading activities in elementary school. Huang, Tsai, Huang (2015)	X	X	
Differences between overachieving classes in reading: Teacher, Classroom and student characteristics Damber, Samuelsson Taube,(2011)	X		
Influences of famliy based prerequisites, reading attitude, and self-regulation on reading ability. Swalander, Taube (2007)	X		

<p>Factors behind low reading literacy achievement. Linnkylä, Antero; Taube, (2007)</p>	<p>X</p>		
<p>The Relationship between Parenting Styles and Students' Attitude toward Leisure Time Reading Rena, Abedalaziz, Leng, (2013)</p>	<p>X</p>		

Hanan Abou-Shakra
Tess Lind

Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad
Telefon: 035-16 71 00
E-mail: registrator@hh.se
www.hh.se